



Esbart Català de Dansaires

Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya | Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona | Premi Ciutat de Barcelona | Entitat d'interès cultural

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2014 DE L'ESBART CATALÀ DE DANSAIRES

**ESBART CATALÀ DE DANSAIRES
Barcelona, desembre 2014**

*La Casa dels Entremesos - Pl. Beates, 2, 2n pis. 08003 Barcelona - Apartat de correus 2931, 08080 Barcelona.
Telèfon 93.412.51.11 - info@esbartcatala.org - www.esbartcatala.org - CIF G58348806*



Sumari del contingut

INTRODUCCIÓ	3
ACTIVITATS SEGONS CALENDARI	5
GENER	5
FEBRER	6
MARÇ	7
ABRIL	9
MAIG	10
JUNY	12
JULIOL	13
AGOST	13
SETEMBRE	14
OCTUBRE	15
NOVEMBRE	17
DESEMBRE	17
ACTIVITATS SEGONS TIPOLOGIA	19
ÀMBIT LEGAL	19
PATRIMONI	19
RECONeixEMENTS	19
PROJECTES I CONVENIS DE COL·LABORACIÓ	19
COL·LABORACIÓ AMB MITJANS DE COMUNICACIÓ	20
ACTIVITATS DE PRÀCTICA DE BALL	20
ASSAJOS	20
BALLADES I MOSTRES DE DANSA	20
BALL DELS DIVENDRES	22
TALLERS DE DANSA I ENSENYAMENT DE DANSA I MÚSICA	22
PUBLICACIONS	22
PRESENTACIONS 2014	23
EXPOSICIONS	23
PER SANTA EULÀLIA, TOTS A CAVALL!	23
MERCÈDANSA 2014	24
APORTACIONS A LA DANSA CATALANA	24
L'ANY DELS CAVALLETS COTONERS	24
COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014	24
ACTIVITAT SOCIALS	25
CONFERÈNCIES, XERRADES, EXPOSICIONS I ALTRES ACTIVITATS	25
VISITES	26
ARXIU I BIBLIOTECA	26
CONSULTES	26
ADQUISICIONS	26
DONATIUS	27
DIGITALITZACIÓ	27
VESTUARI	27
APORTACIONS A LA DANSA CATALANA 2014. Relació d'Aportacions i ponents	28
L'ANY DELS CAVALLETS COTONERS. Memòria del projecte	32
BALLAR AL 1714. EL ROTLLETÓ. Projecte realitzat amb Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament	46



INTRODUCCIÓ

A principis de 2014 l'Esgart Català de Dansaires ha estrenat nou lloc web amb diversos apartats que informen sobre la història de l'entitat i les seves activitats de les seccions de balladors i balladores, la *Cafetera de l'Esgart Català de Dansaires*, el *MercèDansa*, el *Premi Rafael Tudó*, les *Aportacions a la dansa catalana*, les *Presentacions*, el *Ball dels divendres*, les exposicions, les publicacions i altres. Cal destacar també les seccions d'*Agenda*, amb apunts de totes les activitats de l'Esgart i *Notícies*, amb trenta-quatre notícies que informen sobre les activitats de l'associació.

Al llarg de l'any 2014, l'Esgart ha dedicat els recursos a la publicació del quart volum de la col·lecció *Música i músics de l'Esgart Català de Dansaires*, dedicat a les *Instrumentacions per a orquestra 1913-2013*, enregistrat pel professorat de diverses escoles de música de Catalunya, i a la publicació del *Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons*.

S'ha convocat el IV *Premi Rafel Tudó* per estudis sobre la dansa tradicional catalana i s'ha organitzat la jornada *Aportacions a la dansa catalana 2014* i la concessió a l'estudi La Trencadansa. Festa Major de Prats de Lluçanès de l'autora Roser Reixach i Brià.

També s'han dedicat recursos econòmics al *Projecte de digitalització. Fase 2014 amb la digitalització de les instrumentacions per orquestra i cobla* de l'Arxiu Musical de l'Esgart Català de Dansaires, entre 1908 i 1936, i al *Projecte de digitalització 1000 fotografies*.

Un cop iniciada a la Generalitat de Catalunya la sol·licitud per a la incorporació de l'estendard de l'Esgart Català de Dansaires al Catàleg del Patrimoni Cultural de Catalunya, la Generalitat de Catalunya ha resolt admetre la petició, que resta només pendent de la resolució definitiva del Ministeri de Cultura de l'estat espanyol.

Com a projecte de col·laboració cultural amb institucions i activitats de fora de Catalunya, pel 2014 s'ha dut a terme la col·laboració de l'Esgart Català de Dansaires amb el *Museum Historyczne Miasta Crakowa* (Museu d'història de Cracòvia) a l'exposició *The Lajkonik's World* (Cavalls al món) que enguany ha reunit figures de cavallets d'arreu de món i que ha estat oberta en aquest museu entre abril i octubre. En el mateix projecte s'ha realitzat la participació del Cavallets Cotoners de l'Esgart Català de Dansaires a la festa *Lajkonik's Festival*, els dies 25 i 26 de juny a la ciutat de Cracòvia.

També s'ha dut a terme la col·laboració cultural amb el Màster d'Antropologia visual del Departament d'Antropologia de la Universitat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona en el projecte de documental etnogràfic *D'àlignes, falcons i cavallets. La Festa Major de Barcelona*.

L'Esgart Català de Dansaires ha continuat el projecte de col·laboració *Dansa a les escoles*, iniciat el setembre del 2013, amb centres d'ensenyament primari i secundari



que té per objectiu l'organització de tallers en centres d'ensenyament primari per promoure la pràctica de la dansa catalana i participació en associacions, amb la col·laboració a l'escola Ramon Llull, al curs 2013-2014, i a l'escola Cervantes pel curs 2014-2015.

Amb motiu del Dia Internacional de la Dansa, i per encàrrec del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, l'Esbart Català de Dansaires la realitzat el projecte *Les danses del 1714*. Per aquest projecte l'Esbart Català de Dansaires ha preparat el dossier amb la documentació, la informació de context, la descripció, bibliografia, etc. necessàries per a l'ensenyament d'una dansa per a ser apresada i treballada a tots els centres d'ensenyament primari de Catalunya per a que sigui ballada el dia dedicat a la dansa.

L'Esbart Català de Dansaires pres part activament en la celebració del *Tricentenari 1714-2014* amb les activitats:

- Curs La Cafetera de l'Esbart Català de Dansaires dedicat a *Ballar al 1714. Introducció a la dansa històrica*, a càrrec d'Anna Romaní
- Conferència *La societat assetjada. Barcelona 1713-1714*, a càrrec de l'historiador Albert Garcia Espuche
- *Per Santa Eulàlia, tots a cavall!*. Exposició i passejada dels Cavallets Cotoners de Barcelona i els seus convidats de Manresa, Mataró, Tarragona i Tàrraga. Lloc: Born Centre Cultural i carrers dels voltant
- Projecte *Les danses del 1714*, per a totes les escoles de Catalunya amb motiu del Dia Internacional de la Dansa, i en commemoració del Tricentenari 1714-2014, en col·laboració amb el servei d'ensenyaments especials del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.
- *Balls, danses i imatgeria festiva a principis del segle XVIII*. Visita-xerrada i taller organitzat per a població nouvinguda a Catalunya.

També participa en la celebració del centenari del naixement de la Mancomunitat de Catalunya amb la conferència d'Enric Pujol *Mancomunitat de Catalunya (1914-1923). El paper emblemàtic de la seva política cultural i educativa*, organitzada amb motiu del Recercat 2014, jornada dels centres d'estudis de parla catalana.

Al darrer trimestre de 2014 s'ha signat el conveni de col·laboració amb la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona com a centre de pràctiques pels alumnes de quart curs de grau del Departament d'Antropologia.



ACTIVITATS SEGONS CALENDARI

GENER

Dimecres 3 al diumenge 26, 10 a 20 h.

EXPOSICIÓ APEL·LES MESTRES, ARTISTA COMPLET I HOME POLIÈDRIC. Lloc: Can Badia de Cervelló.

Divendres 10, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 17, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dimecres 22, 9'30 i 11 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de P4 i P5 de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dimecres 22, 16 h. i 16'45 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de 5è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dijous 23, 16 h. i 16'45 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de 6è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Divendres 24, 18'15

DANSA A LA RESIDÈNCIA FRANCESC LAYRET. Amb la participació de la Secció Infantil i juvenil. Lloc: Residència Francesc Layret. Acompanyament musical: música enregistrada.

Divendres 24, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 25, de 10 a 2 del matí i de 4 a 7 de la tarda.

LA CAFETERA DE L'ESBART CATALÀ DE DANSAIRES. Sessió dedicada a **BALLAR AL 1714. Introducció a la dansa històrica**, a càrrec d'Anna Romaní. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Diumenge 26, 12 h.



FESTES DE SANT ANTONI 2014. Amb la participació dels Cavallets petits portats per la Secció juvenil. Lloc: Ronda de Sant Antoni i voltants. Acompanyament musical: flabiol.

Divendres 31, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

FEBRER

Divendres 7, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 7 a dimecres 12, de 10 a 20 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014. PER SANTA EULÀLIA, TOTS A CAVALL!. Exposició dels Cavallets Cotoners de Barcelona i els seus convidats de Manresa, Mataró, Tarragona i Tàrraga. Lloc: Born Centre Cultural

Dissabte 8, entre 11'30 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. TROBADA D'ESBARTS INFANTILS I JUVENILS. Amb la participació de les seccions Infantil i Juvenil. Lloc: plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: cobla Ciutat de Terrassa.

Dissabte 8, 17:15 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. BALLADA D'ESBARTS. Amb la participació del Cos de Dansa. Lloc: plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: El Grupet.

Dissabte 8, 19 i 21 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014. PER SANTA EULÀLIA, TOTS A CAVALL!. Amb la participació dels Cavallets cotoners Barcelona i els seus convidats de Manresa, Mataró, Tarragona i Tàrraga.. Lloc: Born, plaça Comercial i voltants. Acompanyament musical: Cobla de Tres quartans dels Cavallets Cotoners.

Diumenge 9, 11 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. SEGUICI DE SANTA EULÀLIA. Amb la participació dels Cavallets Cotoners i les colles de bastoners Infantil, Juvenil i Gran. Recorregut: Plaça Reial, Rambla, carrer de la Portaferrissa, carrer dels Boters - plaça Nova - carrer del Bisbe - Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: flabiols i timbal, tenora i caixa.

Divendres 14 i divendres 21

PINTEM LA LAIA 2014!. Mostra del dibuixos acolorits sobre les Festes de Santa Eulàlia 2014 realitzats pels dansaires infantils. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Divendres 14, 20 a 21 h.



BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 14, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dimecres 19, 9'30 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de P4 i P5 de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dimecres 19, de 15h. a 16'45 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de 5è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dijous 20, 9'30 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de 6è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dijous 20, 19'30 h.

COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014. CONFERÈNCIA Una societat assetjada. Barcelona 1713-1714, a càrrec de l'historiador Albert Garcia Espuche. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 21, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dimarts 25, 20 a 21 h.

VISITA D'ALUMNES I PROFESSORS DEL CONSERVATORIO PROFESIONAL DE DANZA "LUÍS DEL RÍO" de Córdoba, amb 16 assistents.

Divendres 28, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 28, 21 h.

CARNAVAL 2014. SARAU DE CARNAVAL. Amb la participació del Cos de Dansa. Lloc: Born CC. Sala Moragues. Acompanyament musical: Marsupialis.

MARÇ

Dimecres 6, 20 h.

PRESENTACIONS 2014. Presentació del disc *Ball de les gitanes de Santa Maria de Palautordera i Ball de les gitanes de Mataró.* Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.



Divendres 7, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 8, 20 a 21 h.

BARCELONA CAPITAL DE LA SARDANA. Acte inaugural *La cultura és nostra*. Amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Avinguda de la Catedral i carrers del voltant. Acompanyament musical: Cobla dels sons essencials.

Dimecres 12, 20 a 21 h.

RECEPCIÓ DE BENVINGUDA DE WOW CAUFAPE BORDERA, SL / GLOBAL EVENTS GROUP PER A PROFESSIONALS HOLANDESOS. Amb la participació de la colla gran de bastoners. Lloc: Reials Drassanes de Barcelona. Acompanyament musical: flabiol i timbal.

Divendres 14, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 25, de 10 a 2 del matí i de 4 a 7 de la tarda.

LA CAFETERA DE L'ESBART CATALÀ DE DANSAIRES. Sessió dedicada a **BALLAR AL 1714. Introducció a la dansa històrica**, a càrrec d'Anna Romaní. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Dimecres 19, 9'30 h. i 11h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de P4 i P5 de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dimecres 19, de 15h. a 16'45 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de 5è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dijous 20, de 15h. a 16'45 h

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de 6è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Dissabte 22, 12 h.

FESTES DE SANT JOSEP ORIOL. Actuació de les Seccions Infantil i Juvenil. Lloc: Plaça de Sant Josep Oriol. Acompanyament musical: El Grupet.

Divendres 28, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.



Diumenge 30, 11:30 h.

FESTA DE SANTA MADRONA. Cercavila amb la participació del cos de dansa. Recorregut: Pla de l'Ós, C. Sant Pau, Rbla. del Raval, pl. Folch i Torres, C. Reina Amàlia, C. Cera, C. Botella, Pl. del Padró, C. del Carme, la Rambla. Acompanyament musical: flabiol.

ABRIL

Dimecres 2, 9'30 h. i 11h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Per a nens i nenes de P4 i P5 de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Divendres 4, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 4 al dimecres 30, 8 h. a 21 h.

EXPOSICIÓ APEL·LES MESTRES, ARTISTA COMPLET I HOME POLIÈDRIC. Lloc: Institut de Batxillerat Apel·les Mestres. L'Hospitalet de Llobregat

Dissabte 5, 12 h.

EXPOSICIÓ LAJKONIK'S WORLD DE CRACÒVIA (Polònia). Inauguració de l'exposició sobre cavallets arreu del món, els seus rituals i balls. Amb la col·laboració de l'Esbart Català de Dansaires amb els Cavallets Cotoners. Lloc: *Muzeum Historyczne Miasta Crakowa* de Cracòvia.

Dissabte 5 i diumenge 6

EXCURSIÓ BALLA AMB LA NATURA 2014. Amb la participació de les Seccions Infantil i Juvenil. Lloc: Alberg de Tiana.

Dimecres 9, 20 h.

PRESENTACIONS 2014. Presentació del *Música i músics de l'Esbart Català de Dansaires. Vol IV. Instrumentacions per a orquestra (1913-2013)*. Presentació a càrrec de la Sra. Blanca Soler directora i professora de l'escola de música Carles G. Vidiella d'Arenys de Mar. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dijous 10, 20 h.

ESTRENA DEL DOCUMENTAL ETNOGRÀFIC Àligues, falcons i cavallets. La Festa major de Barcelona de Roger Canals (Universitat de Barcelona). Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 11, 9'30 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL. Mostra de danses apreses dels cursos de P4 i P5, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Divendres 11, 20 a 21 h.



BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dimecres 23, 11 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL Mostra de danses apreses dels cursos de 5è i 6è de primària, amb la participació dels mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Escola Ramon Llull de Barcelona.

Divendres 25, 18'30 h.

DIADA DE SANT JORDI. Promoció de la lectura amb els dansaires de les Seccions Infantil i Juvenil. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Divendres 25, 18:30 a 21:30 h.

DIA INTERNACIONAL DE LA DANSA.

18'30 a 20 h. **Assaig obert de la secció Juvenil**

20 a 21 h. **Ball dels divendres**

20'30 a 21'30 **Assaig obert del Cos de Dansa**

Lloc: Sala de Ball i Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 25, de 18 a 20'30

APLECAT NOU BARRIS 2014. CERCAVILA I ACTE INAUGURAL. Amb la participació del Cos de Dansa. Acompanyament musical: flabiol i timbal. Lloc: plaça del Districte de Nou Barris

Divendres 25, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Diumenge 27, 12 h.

APLECAT NOU BARRIS 2014. Cercavila amb la participació del Cos de Dansa. Acompanyament musical: flabiol i timbal. Lloc: carrers i places de Nou Barris.

MAIG

Divendres 2, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dimarts 6, 19'30h.

CONFERÈNCIA Mancomunitat de Catalunya (1914-1923). El paper emblemàtic de la seva política cultural i educativa. A càrrec d'Enric Pujol organitzada en el marc del X Recercat. Jornada de Cultura i Recerca Local dels Territoris de Parla Catalana. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos

Del 6 al 25 de maig, de 10 a 1h. i de 4 a 7h.

EXPOSICIÓ Joc a Joc. Exposició educativa per conèixer el patrimoni urbanístic d'un poble a través del joc tradicional de Biel Pubill i l'Associació Cultural Lo Llaüt d'Ascó, en el marc del X Recercat. Jornada de Cultura i Recerca Local dels Territoris de Parla Catalana. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos



Divendres 9, 20 h.

ASSEMBLEA GENERAL DE SOCIS. Lloc: Sala d'Actes de la Casa dels Entremesos.

Dissabte 10, matí

RECERCAT 2014. Jornades dels centres d'estudi de parla catalana. Inauguració. Amb la participació del cos de dansa. Lloc: Centre d'Art Santa Mònica.

Dissabte 10 i diumenge 11

RECERCAT 2014. Jornades dels centres d'estudi de parla catalana. Amb la participació de l'Esbart Català de Dansaires, centre d'estudi dedicat a la dansa tradicional catalana, a l'estand dels centres d'estudi de la ciutat de Barcelona. Lloc: Centre d'Art Santa Mònica.

Dilluns 12 a dissabte 31, de 10 a 13 i de 16 a 19 h

EXPOSICIÓ CAVALLETS ... ENDAVANT!. Exposició sobre els Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Sala d'Actes de La Violeta de Gràcia.

Dimecres 14, vespre

XERRADA CAVALLETS ... ENDAVANT!. Sobre la història dels Cavallets Cotoners i els balls de cavallets, cavallins i cotonines de Catalunya. Lloc: Sala d'Actes de La Violeta de Gràcia.

Divendres 16, 18'30 h.

25è ANIVERSARI RESIDÈNCIA DE GENT GRAN "EL MIL·LENARI". Amb la participació de les seccions infantils i juvenils. Lloc: Residència "El Mil·lenari". Acompanyament musical: música enregistrada.

Divendres 16, de 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Diumenge 18, 12 h.

FESTES DE LA PRIMAVERA DE LA BARCELONETA. Amb la participació de la secció juvenil. Lloc: Passeig Joan de Borbó. Acompanyament musical: música enregistrada.

Diumenge 18, matí.

FESTA MAJOR DE BADALONA. Faldilles amunt!. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Lloc: Badalona. Acompanyament musical: colla de grallers.

Divendres 23, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 30, 19 h.

PASSI DE FOTOS: BALLA AMB LA NATURA 2014. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 30, 20 a 21 h.



BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

JUNY

Diumenge 1, 17 h.

FESTA AL CASTELL. Amb la participació del Cos de Dansa.

Lloc: Castell de Montjuïc. Acompanyament musical: Cobla Volta el Món.

Divendres 6, de 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Setmana del 13 al 20, de 10 a 13 i de 16 a 19h.

CAMPANYA DE RECOLLIDA D'ALIMENTS. Lloc: Planta baixa i Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Divendres 13, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Diumenge 15

PIC-NIC DE L'ESBART CATALÀ DE DANSAIRES. Amb la participació dels dansaires, familiars i acompanyants. Lloc: Delta Del Llobregat

Divendres 20, 18'30 h.

FINAL DE CURS DE LES SECCIONS INFANTIL I JUVENIL. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Divendres 20, 20 a 21 h.

FINAL DE CURS BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Diumenge 22, 19'30 h.

DIADA DEL CORPUS. PROCESSÓ DEL CORPUS. Amb la participació dels Cavallets Cotoners, Colla de Bastoners i Colla de Cercolets. Recorregut: de Pl. Sant Jaume a Av. de la Catedral, passant per diversos carrers del Barri Gòtic. Acompanyament musical : flabiols i tamborí, mitja cobla, tenora i caixa.

Dimecres 25, 20h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Sopar poètic Polònia-Catalunya. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Lloc: Cracòvia

Dijous 26, 18h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Cercavila dels Cavallets Cotoners. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Dijous 26, 20h.



FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Sopar etnogràfic i musical. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Divendres 27, 14 h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Dinar etnogràfic amb la presència dels Cavallets Cotoners. Lloc: Cracòvia

Divendres 27, 17 h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Cercavila dels Cavallets Cotoners. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Divendres 27, 18 h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Taller per les escoles de Cracòvia sobre els balls de cavallets, amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Sala noble del Museu d'Història de Cracòvia

JULIOL

Diumenge 6, 18 h.

COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014. Amb la participació del Cos de Dansa. Lloc: Castell de Montjuïc. Acompanyament musical: Quartet Segle XVIII.

Dissabte 19, 19h.

FESTA CATALANA. Amb la participació de la Colla gran de bastoners. Acompanyament musical: flabiol i timbal. Lloc: Av. de la Catedral

AGOST

Dijous 3, 19 h.

COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014 A VILANOVA I LA GELTRÚ. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Lloc: Vilanova i la Geltrú. Acompanyament musical: Flabiol i tamborí.

Dijous 7, 18 h.

APLEC INTERNACIONAL DE LA SARDANA I MOSTRA DE GRUPS FOLKLÒRICS. CONCERT DE MÚSICA BARROCA DE COMPOSITORS CATALANS. Amb la participació del cos de Dansa. Lloc: Museu d'Art de Timisoara (Romania). Acompanyament musical: Quartet S. XVIII.

Dissabte 16, 10h.

FESTES DE SANT ROC DE LA PLAÇA NOVA. Seguici de Sant Roc. Amb la participació de la colla gran de bastoners. Lloc: Plaça Nova de Barcelona. Acompanyament musical: El Grupet.

Diumenge 17, de 16 a 18'30 h. i diumenge 18 de 10 a 12'30 h.



UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU. Jornada sobre l'associacionisme a Catalunya. Amb la participació de directius de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: aules de la Universitat Catalana d'Estiu.

Diumenge 17, 20h.

FESTES DE SANT ROC DE LA PLAÇA NOVA. Amb la participació del Cos de Dansa. Lloc: Plaça Nova de Barcelona. Acompanyament musical: El Grupet.

SETEMBRE

Divendres 5, 19h.

SESSIÓ FOTOGRÀFICA PEL CALENDARI SOLIDARI 2015 DE MAS ALBORNÀ. Amb la participació dels Cavallets Cotoners en representació del bestiar festiu de la ciutat de Barcelona, juntament amb la Tarasca i la Víbria. Lloc: plaça de les Beates.

Diumenge 7, tarda

ALTAFULLA BALLA. Amb la participació del cos de dansa. Lloc: Altafulla. Acompanyament musical: El Grupet.

Dissabte 13 a dimecres 24, de 10 a 20 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. EXPOSICIÓ DEL BESTIARI HISTÒRIC DE BARCELONA, amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Palau de la Virreina.

Dijous 18 de setembre a 22 de desembre, 9h. a 17 h.

EXPOSICIÓ APEL-LES MESTRES, ARTISTA COMPLET I HOME POLIÈDRIC. Lloc: Institut Escola Oriol Martorell de Barcelona

Divendres 19, 19 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. SEGUICI INAUGURAL. Amb el Ball dels Cavallets Cotoners de Barcelona i la resta de peces del Bestiari Històric. Recorregut: Palau de la Virreina, Rambla, carrer de Ferran, plaça Sant Miquel fins a l'Ajuntament de Barcelona. Acompanyament musical: Ministrils del Camí Ral.

Divendres 19, 19'45 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. TOC D'INICI. Amb el Ball dels Cavallets Cotoners de Barcelona i la resta de peces del Bestiari Històric. Lloc: plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: Ministrils del Camí Ral.

Dissabte 20, 11 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. MERCÈDANSA, coordinat per l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: cobla Jovenívola d'Agramunt

Dissabte 20, 17:30 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. CLOENDA DEL MERCÈDANSA, coordinat per l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: cobla Jovenívola d'Agramunt



Dissabte 20, 18:45 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. GALOP DE LA MERCÈ, coordinat per l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: cobla Jovenívola d'Agramunt.

Diumenge 21, 10 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. MATÍ BASTONER, amb la participació de les colles bastoneres de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Plaça Sant Jaume. Acompanyament musical: Flabiols i tamborí, tenora, fiscorn i caixa.

Diumenge 21, 11 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. MATÍ BASTONER. Cercavila. Amb la participació de les colles bastoneres de l'Esbart Català de Dansaires. Recorregut: Plaça de Sant Jaume, Rambla, Pintor Fortuny, plaça dels Àngels. Acompanyament musical: Flabiols i tamborí, tenora, fiscorn i caixa.

Diumenge 21, 12'30 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. MATÍ BASTONER. Cloenda. Amb la participació de les colles bastoneres de l'Esbart Català de Dansaires i d'altres. Lloc: Plaça dels Àngels. Acompanyament musical: Flabiols i tamborí, tenora, fiscorn i caixa.

Diumenge 21, 18 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. TROBADA D'ESBARTS AL PALAUET ALBENIZ. Amb la participació del cos de dansa. Lloc: Palauet Albeniz. Acompanyament musical: cobla Sabadell.

Diumenge 21, 20 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. MOSTRA D'ASSOCIACIONS. Amb la participació de les seccions infantils i juvenils de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Plaça Catalunya. Acompanyament musical: música enregistrada.

Dimecres 24, 11'30 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. SEGUICI D'AUTORITATS. Amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Plaça de la Mercè. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners.

Dimecres 24, tarda 18 h.

FESTES DE LA MERCÈ 2014. CAVALCADA DE LA MERCÈ. Amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: carrer Pelai-Rambla-plaça sant Jaume. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners. Suspensa per pluja.

OCTUBRE

Diumenge 5, matí

FESTA MAJOR DE MONTBAU. Amb la participació de la colla juvenil de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: carrers i places de Montbau. Acompanyament musical: flabiols i timbal. Suspès per pluja.



Diumenge 12, matí

FESTA DEL REMEI DE SANTA MARIA DE PALAUTORDERA. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Lloc: Santa Maria de Palautordera. Acompanyament musical: Ministrers del Sabre.

Dijous 16, 19 h.

BALLS, DANSES I IMATGERIA FESTIVA A PRINCIPIS DEL SEGLE XVIII. Visita-xerrada-taller de balls i imatgeria festiva a principis del segle XVIII. Lloc: La Casa dels Entremesos.

Divendres 17, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos

Dimarts 21, 19h.

VISITA DE LA CAP I TÈCNICS DEL CENTRE PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA-CIUTAT VELLA

Dimecres 22 a divendres 22 de novembre

EXPOSICIO ESBART CATALÀ DE DANSAIRES 1908-2008. CENT ANYS D'HISTÒRIA. Lloc: Casa de Cultura de la Sènia.

Divendres 24, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos

Divendres 24, 21 h.

AMB TOTES LES MERCÈS. Acte d'agraïment als dansaires per l'esforça realitzat durant les festes de la Mercè Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 25

FESTIVAL DE MÚSICA DE LES TERRES DE CRUÏLLA.

10h. Presentació de l'exposició **Esbart Català de Dansaires 1908-2008. Cent anys d'història**

11h. Participació a les taules rodones **Tradició i modernitat i Binomi música-dansa** amb la participació de Jordi Bartolomé i Montserrat Garrich

19h. **Espai d'experiències.** Presentació de **Esbart Català de Dansaires 1908-2008. Cent anys d'història**, a càrrec de Montserrat Garrich

Lloc: Lloc: Casa de Cultura de la Sènia.

Dissabte 25, tarda

TROBADA DE BESTIARI INFANTIL. Amb la participació dels Cavallets petits portats per la secció Juvenil. Lloc: Can Saladrigas del Poble Nou i voltants. Acompanyament musical: flabiol i tamborí.

Divendres 31, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.



NOVEMBRE

Divendres 7, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.
Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 14, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.
Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 21, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.
Lloc: Sala d'actes de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 22, 18 h.

BALLADA DEL SOCI - FESTA DEL 106è ANIVERSARI. Homenatge a M. Rosa Alonso, amb la participació de totes les seccions i antics dansaires. Lloc: Espai Bonnemaison. Acompanyament musical: Cobla Sabadell.

Diumenge 23, de 10 a 14 i de 16 a 18 h.

APORTACIONS A LA DANSA CATALANA 2014. Homenatge a M. Rosa Alonso. Jornada per donar veu, presentar i difondre qualsevol aspecte que tingui relació amb la dansa catalana. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 28, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.
Lloc: Sala d'actes de La Casa dels Entremesos.

DESEMBRE

Dimarts, 2, 19 h.

VISITA DE TÈCNICS DE LA WEB MUNICIPALS (www.bcn.cat) DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA a l'Arxiu, Biblioteca i assaig de dansa

Dimarts, 2, 13 h.

FIRA DE SANTA LLÚCIA. Calendari d'Advent. Obertura finestra número 2. A càrrec de Jordi Bartolomé, President de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Fira de Santa Llúcia.

Divendres 5, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.
Lloc: Sala d'actes de La Casa dels Entremesos.

Divendres 12, 19 h.

SORTIDA DE LA CARASSA. Amb la participació de components de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: Fira de Santa Llúcia.

Divendres 12, 20 h.



FIRA DE SANTA LLÚCIA. DIADA DE LES TRADICIONS I ELS COSTUMS NADALENCES. Amb la participació de les Seccions Infantil i Juvenil. Lloc: Fira de Santa Llúcia. Acompanyament musical: El Grupet.

Divendres 12, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.

Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 13, 17 a 19 h.

L'ESPERIT DE NADAL. Amb la participació del Cos de Dansa. Sortida de la Seu del Districte de Ciutat Vella a la plaça de Bonsuccés (17 h.), i recorregut pels carrers i places i Ciutat Vella i final a La Casa dels Entremesos (19h.). Acompanyament musical: Ministrils de la Vilanova.

Diumenge 14, 11 a 13 h.

MOU-TE I BALLA PER LA MARATÓ! Taller de ball de bastons i Visita als racons de l'Esbart Català de Dansaires. Lloc: pati La Casa dels Entremesos.

Divendres 19, 20 h.

NADAL A L'ESBART CATALÀ DE DANSAIRES. Caga tió i berenar. Amb la participació de les Seccions Infantil i Juvenil. Lloc: Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Divendres 19, 20 a 21 h.

BALL DELS DIVENDRES. Per aprendre a ballar, per passar-s'ho bé ballant.

Lloc: Sala d'actes de La Casa dels Entremesos.



ACTIVITATS SEGONS TIPOLOGIA

ÀMBIT LEGAL

9 de maig: Assemblea ordinària de socis

PATRIMONI

Incorporació de l'Estendard de l'Esbart Català de Dansaires al Catàleg del Patrimoni Cultural de Catalunya de la Generalitat de Catalunya.

RECONeixEMENTS

Lliurament del *Premi Best al millor projecte estratègic* de l'Associació Agrupació del Bestiari Festiu de Catalunya al projecte *L'Any dels Cavallets Cotoners* de l'Esbart Català de Dansaires, "pel seu rigor, profunditat, transversalitat i abast estratègic" (29 de novembre).

Lliurament del *diploma d'aniversari* de l'Associació Agrupació del Bestiari Festiu de Catalunya pels vuitanta anys dels Cavallets de l'Esbart Català de Dansaires concedit per (29 de novembre)

PROJECTES I CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

- ✓ Projecte de col·laboració cultural amb el *Museum Historyczne Miasta Crakowa* de Cracòvia:
 - Exposició *Lajkonik's world de Cracòvia* (Polònia). Exposició sobre cavallets arreu del món, els seus rituals i balls. Amb la col·laboració de l'Esbart Català de Dansaires amb els Cavallets Cotoners. Lloc: *Muzeum Historyczne Miasta Crakowa* de Cracòvia.
 - Lajkonik's festival. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Lloc: Cercavila pels carrers de Cracòvia. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners.
- ✓ Projecte de col·laboració cultural amb el Màster d'Antropologia visual del Departament d'Antropologia de la Universitat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona en el projecte documental etnogràfic *D'àligues, falcons i cavallets*. La Festa Major de Barcelona.
- ✓ Conveni de col·laboració amb la Facultat de Geografia i Història com a centre de pràctiques per a alumnes del Departament d'Antropologia per a realitzar les pràctiques de quart curs de Grau a l'Esbart Català de Dansaires



COL·LABORACIÓ AMB MITJANS DE COMUNICACIÓ

Programa *Mans* de Catalunya Ràdio, amb l'entrevista a Montserrat Garrich sobre el curs *Ballar al 1714. Introducció a la dansa històrica* de La Cafetera de l'Esbart Català de Dansaires (28 de gener).

Programa *Gaudeix la festa* amb l'entrevista a Anna Bigas sobre el Seguici d'Autoritats de les Festes de la Mercè 2014 (25 de setembre).

Programa *Quarts de Nou* de Televisió de Catalunya. Canal 33. Reportatge sobre les activitats del MarcèDansa 2014 i els seus convidats (30 de setembre).

Diari *El Periódico*, Secció *Ruta per Barcelona*. Reportatge il·lustrat sobre les colles d'ebastoners de l'Esbart Català de Dansaires (19 de novembre).

Fes ta Festa. Entrevista a Montserrat Garrich sobre la *Ballada del Soci-Festa del 106è Aniversari*. *Homenatge a M^a Rosa Alonso* i *Aportacions a la dansa catalana 2014* (22 de novembre).

Web de l'Ajuntament de Barcelona (http://eldigital.bcn.cat/danses-del-passat-que-es-ballen-al-present_116592.html). Reportatge *Danses del passat que es ballen al present*, amb imatges d'assajos i de l'Arxiu i Biblioteca i entrevista a Anna Bigas i Montserrat Garrich (desembre).

ACTIVITATS DE PRÀCTICA DE BALL

ASSAJOS

SECCIÓ INFANTIL: 37 sessions d'una hora i mitja

SECCIÓ JUVENIL: 38 sessions d'una hora i mitja

COS DE DANSA: 86 sessions de dues hores

BALLADES i MOSTRES DE DANSA

Gener

24, Dansa a la Residència Francesc Layret

26, Festes de Sant Antoni

Febrer

8, Festes de Santa Eulàlia 2014. Trobada d'Esbarts infantils i juvenils

8, Festes de Santa Eulàlia 2014. Ballada d'esbarts

8, Festes de Santa Eulàlia 2014. Per Santa Eulàlia, tots a cavall!

9, Festes de Santa Eulàlia 2014. Seguici de Santa Eulàlia

28, Carnaval 2014. Sarau de Carnaval



Març

8, Barcelona Capital de la Sardana. La cultura és nostra
12, Recepció de benvinguda de Wow Caufaper Bordera SL
22, Festes de Sant Josep Oriol 2014
30, Festa de Santa Madrona. Cercavila

Abril

25, Dia Internacional de la dansa. Assajos oberts
25, Aplecat Nou Barris. Acte Inaugural
25, Aplecat Nou Barris. Cercavila
27, 25, Aplecat Nou Barris

Maig

10, Recercat 2014. Acte d'inauguració
16, Residència El Mil·lenari. 25è aniversari
18, Festes de la primavera de la Barceloneta
18, Festa Major de Badalona. Faldilles amunt!

Juny

1, Ballada al castell de Montjuïc
22, Corpus 2014. Processó
25, Lakonik Festival (Cracòvia)
26, Lakonik Festival (Cracòvia)

Juliol

6, Ballada al castell de Montjuïc. Commemoració del Tricentenari 1714-2014
19, Festa Catalana

Agost

3, Commemoració del Tricentenari 1714-2014. Vilanova i La Geltrú
7, Aplec Internacional de la Sardana i Mostra de grups folklòrics. Concert de música barroca de compositors catalans
16, Festes de Sant Roc de la plaça Nova. Seguici de Sant Roc
17, 16, Festes de Sant Roc de la plaça Nova

Setembre

5, Sessió fotogràfica pel calendari solidari de Mas Albornà
6, Altafulla Balla (Altafulla)
19, Festes de la Mercè 2014. Seguici Inaugural
19, Festes de la Mercè 2014. Toc d'Inici
20, Festes de la Mercè 2014. Galop de la Mercè
21, Festes de la Mercè 2014. Matí Bastoner
21, Festes de la Mercè 2014. Matí Bastoner. Cercavila
21, Festes de la Mercè 2014. Matí Bastoner
21, Festes de la Mercè 2014. Mostra d'Esbaris al Palauet Albéniz
21, Festes de la Mercè 2014. Mostra d'Associacions a la plaça de Catalunya
24, Festes de la Mercè 2014. Seguici d'Autoritats
24, Festes de la Mercè 2014. Cavalcada de la Mercè (suspesa per pluja)



Octubre

5, Festa Major de Montbau. Cercavila (suspesa per pluja)
12, Festa del Remei de Santa Maria de Palautordera. Cercavila
25, Trobada de Bestairi Infantil

Novembre

22, *Ballada del Soci-Festa del 106è aniversari. Homenatge a M^a Rosa Alonso*

Desembre

12, Fira de Santa Llúcia. Diada de les tradicions nadalenques
13, L'Esperit de Nadal. Cercavila

BALL DELS DIVENDRES

Realització de 32 sessions d'1 h., entre el 16 d'octubre i el 19 de juny, amb el total de 364 assistents.

TALLERS DE DANSA I ENSENYAMENT DE DANSA I MÚSICA

S'han realitzat un total de 31 sessions d'ensenyament de dansa:

- Escola Ramon Llull. Tallers de dansa pels alumnes dels cursos P4 i P5 de parvulari i de 5è i 6è del cicle superior de primària (22 i 23 de gener, 19 i 20 de febrer, 19 i 20 de març, 2 i 23 d'abril)
- Professors de l'Institut Escola Oriol Martorell i Institut del Teatre per preparar el projecte El rotlletó (6 de març)
- Festival Lajkonik de Cracòvia. Taller de balls de cavallets (26 de juny)
- Festes de la Mercè 2014. MercèDansa 2014 (20 de setembre)
- Tallers de música per a l'ensenyament de flabiol i tamborí (octubre-desembre)
- *Balls, danses i imatgeria festiva a principis del segle XVIII* (16 d'octubre)
- *Mou-te i balla per la Marató*. Tallers de balls de bastons (14 de desembre.)

PUBLICACIONS

- *Música i músics de l'Esbart Català de Dansaires. Volum 4: Instrumentacions per a orquestra (1913-2013)(CD)*, del que s'han tramès exemplars a biblioteques, institucions, administracions, centres d'estudi, etc. de Barcelona i Catalunya.
- *Joc del cavallets*. Obsequi als alumnes dels cursos 5è i 6è de primària de l'Escola Ramon Llull amb motiu de la cloenda dels Tallers de dansa i la Diada de Sant Jordi.



PRESENTACIONS 2014

Organització de dues sessions de **Presentacions 2014** amb la presentació de tres obres:

- *Ball de les gitanes de Santa Maria de Palautordera* (6 de març)
- *Ball de les gitanes de Mataró* (6 de març)
- *Música i músics de l'Església Català de Dansaires, Volum : Instrumentacions per a orquestra (1913-2013)* (9 d'abril)

Amb un total de 72 assistents.

EXPOSICIONS

S'han cedit a diverses associacions, les exposicions següents exposicions, en itinerància:

- *Cavallets...endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona.*
12 al 31 de maig. Lloc: Sala d'Actes de La Violeta de Gràcia.
- *Apel·les Mestres, artista total i home polièdric.*
 - 1 al 26 de gener: Centre d'Estudis de Cervelló. Can Badia. Cervelló
 - 4 al 30 d'abril: Institut de Batxillerat Apel·les Mestres. L'Hospitalet de Llobregat
 - 15 de setembre al 20 de desembre: Institut Escola Oriol Martorell. Barcelona
- *Església Català de Dansaires. 1908-2008. Cent anys d'història.*
 - 2 al 26 d'octubre: Casa de Cultura. La Sènia

PER SANTA EULÀLIA, TOTS A CAVALL!

Per celebrar la Commemoració Tricentenari 1714-2014, l'Església Català de Dansaires ha proposat l'organització d'un acte singular amb motiu de les Festes de Santa Eulàlia 2014.

L'acte, que s'ha desenvolupat amb tres activitats, una exposició de cinc grups de cavallets de tota Catalunya i dues passejades i ballades dels Cavallets Cotoners i els seus convidats del Ball de Cavallets de Sant Jordi de Manresa, Ball de Cavallets de Mataró, Ball de Turcs i Cavallets Tarragona i Ball de moros i cristians de Tàrraga.



MERCÈDANSA 2014

Per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura, l'Esbart català de Dansaires ha organitzat per vint-i-unè cop consecutiu les activitats de l'espai MercèDansa de les Festes de la Mercè. Enguany ha estat dedicat als balls de la *Commemoració Tricentenari 1714-2014*, amb la presència de tipus de balls i danses ballats a principis del segle XVIII: balls de diables, de morratxes, balls de bastons, etc. Amb la participació dels grups de balladors de Prats de Lluçanès, Arboç del Penedès, Les Preses, Barcelona, Vilanova i la Geltrú i Torelló.

APORTACIONS A LA DANSA CATALANA

Organització de la jornada *Aportacions a la dansa catalana. Homenatge a M. Rosa Alonso* el dia 23 de novembre, amb 20 ponents i 51 assistents (vegeu *Relació d'Aportacions i ponents*), procedents de tota Catalunya.

S'han presentat aportacions sobre fons documentals, documentacions històriques de balls, reconstruccions de balls, dinamitzacions socials de poblacions i col·lectius, ús de la dansa a l'ensenyament, presència dels balls i danses a les festes, i altres aspectes relacionats amb el ball a Catalunya.

L'ANY DELS CAVALLETS COTONERS

Es continua desenvolupant el projecte ***L'Any del Cavallets Cotoners***, organitzat amb motiu dels 80 anys de la construcció i dels 20 anys de la represa dels Cavallets Cotoners, iniciat el mes d'agost de 2013, que es tanca el mes d'agost de 2014.

Durant l'any 2014 s'han realitzat 17 activitats, del total de 37 activitats programades entre els mesos d'agost de 2013 i 2014 (vegeu la Memòria de l'Any dels Cavallets Cotoners), entre les que destaquen les col·laboracions a la *Commemoració Tricentenari 1714-2014*.

COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014

- Curs La Cafetera de l'Esbart Català de Dansaires, amb dues sessions intensives, dedicat a Ballar al 1714. Introducció a la dansa històrica, a càrrec d'Anna Romaní
- Conferència La societat assetjada. Barcelona 1713-1714, a càrrec de l'historiador Albert Garcia Espuche
- *Per Santa Eulàlia, tots a cavall!*. Exposició i passejada dels Cavallets Cotoners de Barcelona i els seus convidats de Manresa, Mataró, Tarragona i Tàrraga. Lloc: Born Centre Cultural i carrers dels voltant
- Projecte *Les danses del 1714*, per a totes les escoles de Catalunya amb motiu del Dia Internacional de la Dansa, i en commemoració del Tricentenari 1714-2014, en



col·laboració amb el servei d'ensenyaments especials del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

- *Tricentenari al Castell de Montjuïc*. Ballada amb repertori de balls i danses de principi del segle XVIII.
- *Commemoració Tricentenari 1714-2014* a Vilanova i la Geltrú

ACTIVITAT SOCIALS

Febrer

14, Pintem la Laia 2014

21, Pintem la Laia 2014

Abril

5 i 6, Balla amb la natura 2014

25, Diada de Sant Jordi. Promoció de la lectura

Maig

30, Passi de fotos Balla amb la natura

Juny

13 al 20, Campanya de recollida d'aliments

15, Pic-nic de l'Esbart Català de Dansaires

20, Final de curs de les seccions infantil i juvenil

20, Final de curs del Ball dels divendres

Setembre

5, Sessió fotogràfica pel calendari solidari de Mas Albornà

Octubre

24, Amb moltes Mercès!

Desembre

14, Mou-te i balla per la Marató

20, Nadal a l'Esbart Català de Dansaires.

CONFERÈNCIES, XERRADES, EXPOSICIONS I ALTRES ACTIVITATS

- *Una societat assetjada. Barcelona 1713-1714*, a càrrec d'Albert Garcia Espuche (20 de febrer)
- Passi del documental etnogràfic *D'Aligues, falcons i cavallets. Festa Major de Barcelona* (10 d'abril)
- Exposició *Lajkonik's world* a Cracòvia (5 d'abril a 27 de juny)



- *La Mancomunitat de Catalunya 1914-1923. El paper emblemàtic de la seva política cultural i educativa* (6 de maig)
- Exposició *Joc a joc* (6 al 25 de maig)
- Recercat 2014. Estand dels centres d'estudi de Barcelona (10-11 de maig)
- Corpus 2014. Exposició dels Cavallets Cotoners a l'Ajuntament de Barcelona (del 19 al 22 de juny)
- Jornada sobre l'associacionisme a Catalunya. Universitat catalana d'Estiu (Prada de Conflent) (17 i 18 d'agost)
- Sessió fotogràfica pel calendari solidari 2015 de Mas Albornà (5 de setembre)
- Festes de la Mercè 2014. Exposició dels Cavallets Cotoners al Palau de la Virreina (del 10 al 24 de setembre)
- *Balls, danses i imatgeria festiva a principis del segle XVIII*. Visita-xerrada-taller (16 d'octubre)
- *Festival de Música de Terres de Cruïlla*. Presentació de l'exposició Esbart Català de Dansaires 1908-2008. Cent anys d'història; Participació a les taules rodones Tradició i modernitat i Espai d'experiències. Presentació de Esbart Català de Dansaires 1908-2008. Cent anys d'història (La Sènia) (25 d'octubre)
- Fira de Santa Llúcia. Calendari d'Advent (2 de desembre)

VISITES

Alumnes i professors del *Conservatorio Profesional de Danza Luís del Río* de Còrdova (25 de febrer).

Responsable i tècnics del Centre per a la Normalització Lingüística - Ciutat Vella (21 d'octubre).

Tècnics de la web municipal de l'Ajuntament de Barcelona (2 de desembre)

ARXIU I BIBLIOTECA

CONSULTES

S'han atès un total de 55 consultes a l'Arxiu i Biblioteca de l'Església de Sant Lluís de Manresa. Cal destacar les consultes dels estudiosos de Campdevànol que els facilità informació imatges sobre la Dansa de la gala d'aquesta població destinades a l'edició de la monografia editada amb motiu d'ela Declaració de la Dansa com a Element festiu patrimonial d'interès cultural per la Generalitat de Catalunya.

ADQUISICIONS

- Compra: 11 obres. Es tracta de novetats publicades durant l'any 2014 sobre festes o balls, per exemple: *Festa Major de Tàrraga* o *Descobrint Marata*.



- Subscripcions a les publicacions periòdiques: *Som, Canemàs i Caramella*

DONATIUS

- Publicacions:
 - Revistes: *Gegants, Punt informatiu, Frontissa*, etc.
 - Monografies, en qualsevol suport: 35 obres. Es tracta de publicacions diverses de la Coordinadora de centres d'estudi de parla catalana i dels seus centres d'estudi associats, de l'Ajuntament de Barcelona, de la Direcció general de cultura popular, associacionisme i acció culturals i altres.
- Documentació i fotografies:

S'han rebut diversos donatius de socis i familiars i d'altres persones de documentació, i fotografies relatives a l'Esbart Català de Dansaires: Família Bòria, Pere Casalí, Sílvia Martín, Anna Bigas, Joana Duch, Josep Centelles, entre altres. A destacar:

 - Jordi Núñez d'harmonitzacions per a cobla o orquestra d'Albert Cotó, Lluís Moreno Pallí i altres.
 - Josep M^a Soler amb diversa documentació relativa a la dansa de La Gala de Campdevàrol.

DIGITALITZACIÓ

- Digitalització de l'Arxiu Musical (continuació)
- *Projecte 1000 fotografies.* Digitalització d'una selecció de mil imatges de l'Arxiu Fotogràfic de l'Esbart Català de Dansaires.

VESTUARI

Durant l'any 2014 s'han dut a terme les següents intervencions:

- Compra de 50 parells de bastons de mides diferents.
- Confecció de 12 mocadors de cap per la colla gran de bastoners.
- Confecció d'un cos de dona segons model del mitjan segle XVIII.
- Substitució dels arnesos i regnes del sis Cavallets petits.

ESBART CATALÀ DE DANSAIRES

Barcelona, desembre de 2014



APORTACIONS A LA DANSA CATALANA

2014. Relació d'Aportacions i ponents



Barcelona, 23 de novembre de 2014



10 h. Obertura:

Sra Anna Bigas. Sotspresidenta de l'Esbart Català de Dansaires

10'15 h. Presentació d'Aportacions

1. ***Els fons de dansa de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals de la Generalitat de Catalunya***
Toni Serés. Tècnic de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals de la Generalitat de Catalunya
2. ***Gira gira (CD)i Picacurts (DVD)***
Albert Palau. Mestre i membre del Grup Sardanista Montserrat
3. ***I després del Tricentenari, què?***
Marc Riera. Músic i membre de Xuriac, companyia de música i dansa antiga
4. ***Guixanet: 10 anys de projectes***
Ton Farran, Carla Casteràs i Beatriu Armengol. Membres de l'Associació Guixanet de Tàrrrega
5. ***Balls de tradició hispànica a Catalunya. Entre el rebuig i el reconeixement***
Miquel Flores. Filòleg, especialista en dansa, membre del grup Espai de so i del Grup Alacant, coorganitzador d'Aportacions a la dansa catalana

11'30 h. Descans i cafè

12 h. Presentació d'Aportacions

6. ***Ball de traginners de Sabadell***
Tomàs Manyosa. Director Musical de l'Esbart Sabadell Dansaire
7. ***El Contrapàs de Ripoll***
Santi Llagostera. Músic i membre del grup Randallaires
8. ***Espai de so: una associació per la recuperació i revisió del ball tradicional ebrenc***
Sergi Massip. Músic i membre d'Espai de so de Tortosa



9. ***Ball de rams de Sant Martí***
David Martínez
10. ***La Dansa de la Gala de Campdevàrol***
Josep M^a Soler i Josep M^a Colomer. Historiadors i coactors del llibre sobre la Dansa de la Gala de Campdevàrol i Josep Moré, col·laborador
11. ***El Ball de Bastons, un repte per ballarins***
Marina Escoda. Ballarina i professora del Conservatori Professional de Dansa
12. ***Ball rodó disposen; La dansa, l'escenificació i el joc rítmic en el festival de Nadal***
Pompili Massa. Mestre i especialista en dansa, especialment de la comarca del Maresme
13. ***Recuperació de danses tradicionals al Prat de Llobregat***
Aïda Cortes. Bibliotecària-documentalista i component del grup Picacrestes
14. ***Les danses del 1714. El rotlletó***
Silvia Borrell. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pérez. Institut Escola Artístic Oriol Martorell del Departament d'Ensenyament, Marina Escoda. Conservatori Professional de Dansa i Anna Bigas i Montserrat Garrich. Esbart Català de Dansaires

2 h. a 4h. Descans. Dinar

4 h. Presentació d'Aportacions

15. ***Músiques dels fallaires***
Miqui Giménez. Mestre i músic del grup Ministrils del Raval
16. ***Balls de la festa major de Terrassa***
Carles Llongueres. Mestre i músic del grup Ministrils del Raval
17. ***1818 - 2014: Evolució i característiques del Ball de Bastons de Sant Quintí de Mediona***
M. Àngels Mata i Ricard Serra
18. ***Dansa o ball?. Una proposta de classificació dels gèneres coreicomusicals de Catalunya, Andorra Balears i Aragó***
Lluís Flores. Especialista en filologia catalana, filologia aragonesa i etnògraf. Membre del grup Espai de so i del Grup Alacant, coorganitzador d'Aportacions a la dansa catalana
19. ***Balls parlats***



Montserrat Palau. Professora de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona

20. ***La recuperació del Ball de l'Espolsada de Cardedeu***
Eli Guillamon i Albert Manyosa Ribatallada de la Comissió de l'Espolsada de Cardedeu
21. ***Els Picots del Fluvià***
Núria Vinyoles. Psicopedagoga i balladora. Coautora del *Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons*

5'45 h. Cloenda de la jornada

Sr. Jordi Bartolomé, President de l'Esbart Català de Dansaires

Aportacions a la



dansa catalana té el suport de:

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudi de Parla Catalana

Grup
ALCANT
associació d'estudis folclòrics



 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura





L'ANY DELS CAVALLETS COTONERS.

Memòria del projecte

(juliol 2013 - agost 2014)

**Esbart Català de Dansaires
Barcelona, octubre de 2014**



Aquest projecte ha merescut el *Premi Best* de l'Agrupació de Bestiari Festiu de Catalunya 2014 en la categoria al Millor projecte estratègic (Novembre 2014)

Projecte

L'Any dels Cavallets Cotoners

(juliol 2013-agost 2014)

Sumari

Motiu

Estratègia del projecte *L'Any dels Cavallets Cotoners*

Calendari

Introducció. Els Cavallets Cotoners de Barcelona

Activitats realitzades en el projecte *L'Any dels Cavallets Cotoners*

Activitats realitzades segons el calendari

Publicacions

Altres accions

Administracions, entitats i particulars col·laboradors

"A tots els balladors i balladores dels balls de cavallets, cavallins i cotonines de Catalunya, a tots els portadors i balladors d'imatgeria festiva de Catalunya i, especialment, als balladors i balladores de l'Esbart Català de Dansaires pel Ball dels Cavallets Cotoners de Barcelona"



Projecte

L'Any dels Cavallets Cotoners

(juliol 2013-agost 2014)

Motiu

El projecte anomenat L'Any dels Cavallets Cotoners s'ha desenvolupat entre els mesos de juliol de 2013 i l'agost del 2014.

El motiu del projecte és una celebració doble:

Vuitantè aniversari de la construcció de vuit peces en forma de cavall

Vintè aniversari de l'ostentació dels Cavallets Cotoners de Barcelona

Els objectius del projecte L'Any dels Cavallets Cotoners són: la difusió de les peces del bestiari festiu barceloní i el seu coneixement per part de la població catalana. Formen part del projecte activitats de difusió, d'ensenyament i de documentació històrica.

Estratègia del projecte L'Any dels Cavallets Cotoners

L'estratègia del projecte *L'Any dels Cavallets Cotoners* ha estat abordar els Cavallets Cotoners des de diferents punts de vista, promovent la difusió del bestiari festiu català a partir del referent dels balls de cavallets, amb una visió global que compren accions de diversos tipus i adreçades a diferents segments de la població. Així s'han realitzat accions adreçades a públic des del punt de vista del coneixement com de l'edat.

Pel desenvolupament del projecte, l'Esbart Català de Dansaires ha obtingut la col·laboració de diversos balls de cavallets, cavallins i cotonines de Catalunya, l'aportació dels quals ha representat que un projecte particular dels Cavallets Cotoners de Barcelona hagi esdevingut un projecte col·laboratiu dels grups de cavallets de Catalunya i els seus balls.

Per aconseguir aquesta visió global s'han programat les següents:

- activitats de documentació històrica dels balls de cavallets a Catalunya,
- activitats de documentació dels Cavallets Cotoners de Barcelona,
- activitats adreçades a públic especialitzat en imatgeria festiva i en concret en els balls de cavallets cotoners,
- activitats adreçades al públic en general,
- activitats adreçades a públic infantil,
- activitats de difusió a la ciutat de Barcelona,
- activitats de difusió a Catalunya,
- activitats de difusió internacionals,



L'Any dels Cavallets Cotoners ha comptat amb la col·laboració de nombroses administracions, associacions de cultura popular i particulars de tota Catalunya, sense l'ajut dels quals el projecte no s'hagués pogut realitzar de forma i manera adequada. Tots ells queden relacionats en l'apartat *Administracions, entitats i particulars col·laboradors*.

Els eixos claus del projecte estratègic *L'Any dels Cavallets Cotoners* són:

- la globalitat: tractar la manifestació i l'activitat de ballar cavallets a Barcelona dins un context més ampli: català i internacional,
- la implicació: aconseguir l'aportació de tots els agents implicats,
- la col·laboració: aconseguir la implicació d'administracions, entitats i particulars,
- la diversificació: programar activitats per diferents segments de públic i per diferents interessos, des de l'escola als especialistes,
- la descentralització geogràfica: programar accions a l'àmbit barceloní, català i internacional,
- la difusió: estendre el ball de cavallets a través de tots els mitjans i amb tots els recursos a l'abast,
- el coneixement: facilitar la transferència del coneixement del bestiari festiu i en concret dels balls de cavallets a tota la població en general, i
- el patrimoni: donar tractament de patrimoni festiu català als cavallets i els seus balls.

Calendari

L'Any dels Cavallets Cotoners s'ha desenvolupat entre el mes d'agost de 2013 i el mes d'agost de l'any 2014, segons s'esmenta a l'apartat *Activitats realitzades segons el calendari* del present projecte.



Projecte L'Any dels Cavallets Cotoners

Introducció. Els Cavallets Cotoners de Barcelona

Els Cavallets Cotoners és un conjunt de figures d'imatgeria festiva en forma de cavall. El grup actual està format per vuit peces de color negre. Tenen uns germans més joves anomenat Cavallets petits, sis peces en forma de cavall més petites, menys pesants però també de color negre. Les peces dels Cavallets Cotoners de Barcelona són fabricades l'any 1933 i estrenades al Palau de la Música el mes de gener de 1934. Són, per aquest motiu, el conjunt de peces originals, amb forma de cavall, en actiu més antigues de Catalunya.

La primera notícia documentada que es coneix referida als Cavallets Cotoners de Barcelona data de 1424 i es troba al *Llibre de les Solemnitats de Barcelona*, A les *Ordinacions* de la Processó de la diada del Corpus d'aquell any consten entre les representacions a càrrec del majordom de Santa Maria del Mar. Els cavalls, adjectivats de cotoners, formen part, amb els turcs, de l'escena del martiri de sant Sebastià. Més endavant i segons l'època¹, els Cavallets Cotoners han estat sis, vuit, dotze i fins a vint-i-dos cavallets.

Gràcies a la documentació municipal podem resseguir la seva història, els canvis de roba i complements, i també l'alegria i l'estimació del públic quan els veu arribar i ballar.

A més d'aparèixer a la processó del Corpus fins a l'actualitat, els Cavallets Cotoners han sortit al carrer en tots els esdeveniments barcelonins importants. Són anomenats *Cotoners* perquè en una etapa de la seva història van ser responsabilitat del Gremi de cotoners de la ciutat de Barcelona, associació gremial que els administrava, conservava i ballava.

Entre 1424 i el darrer terç del segle XIX, els Cavallets Cotoners a més de formar part de la processó del Corpus amb la resta de les peces del bestiar barceloní, protagonitzen una quantitat innombrable d'esdeveniments històrics: entrades i visites de la reialesa, governadors generals, bisbes i altres autoritats a la ciutat de Barcelona: Isabel la Catòlica, Alfons el Magnànim, Joan Duc de Calàbria, Carles I, Felip II, Felip III, les infantes Isabel i Caterina, Felip III, l'Arxiduc Carles d'Àustria, Felip V, Carles III; canonització i beatificació de sants i santes: sant Ramon de Penyafort i santa Maria de Cervelló; celebració de noces reials: Felip IV amb Isabel de França; festivitats d'acords de pau, actes d'homenatge del Consell de Cent barceloní i un llarg etcètera. Activitats que han deixat un gran llegat documental conservat principalment a l'Arxiu d'Història de la Ciutat de Barcelona, a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona, a l'Arxiu de la Basílica de Santa Maria del Pi i a l'Arxiu Històric Parroquial de Santa Maria del Mar, entre altres.

Cap al 1870 es perd el coneixement dels Cavallets Cotoners fins l'any 1993 quan són recreats per l'Esbart Català de Dansaires a partir d'unes peces propietat de l'Esbart

1 Per conèixer la història dels Cavallets Cotoners podeu consultar l'obra de M. Garrich *Els Cavallets Cotoners : cavallins, cavallets i cotonines*, editat per l'Esbart Català de Dansaires l'any 2002 i reeditat l'any 2013.



construïdes pel Taller Malatesta de Barcelona l'any 1933. A les figures originals se'ls va confeccionar quadralpes noves, banderins i complements seguint la imatge d'una auca del segle XVIII i, des de l'actualitat acostar-los a la imatge dels antics Cavallets Cotoners per establir un lligam històric amb ells.

L'Esbart Català de Dansaires és, des de llavors, el responsable de treure'ls al carrer i ballar-los, després d'estrenar-los a la processó del Corpus de 1994, afegits al Projecte de recuperació del Bestiari Històric de Barcelona. Des d'aleshores i integrats en el Seguici Popular de Barcelona, passegen i ballen pels carrers i places de la seva ciutat per les Festes de la Mercè, als actes del Seguici inaugural i Toc d'Inici, del Matí de Festa Major i de la Cavalcada de la Mercè, a les de santa Eulàlia, a la processó del Corpus i en altres diades importants. A més de les anteriors activitats, els Cavallets Cotoners han estat presents en esdeveniments importants de Barcelona (Fòrum de les cultures, inauguracions, actes de protocol, etc.) i a tot Catalunya, allà on han estat convidats, des de l'*Homenatge a Mossèn Cinto Verdaguer* a Folgueroles o la celebració de *Tona, carrer de Barcelona*, fins a la darrera ocasió amb motiu de la celebració del Tricentenari 1714-2014 a Vilanova i La Geltrú.

Els balladors porten llança i espasa; la llança la duen quan acompanyen seguicis, processons i cercaviles i la llança quan ballen. Actualment els Cavallets Cotoners tenen dos balls: un reservat per l'acte del Toc d'Inici de les Festes de la Mercè, la festa major de Barcelona i un segon per qualsevol altre ocasió, sigui en cercavila o a plaça. Els dos representen la lluita entre les dues seccions dels Cavallets: la blava i la vermella, color dels complements que porten els cavalls i els balladors i balladores.

El Ball del Toc d'Inici el fan a la plaça de Sant Jaume acompanyats per la música composta per Jordi Fàbregues amb l'acompanyament del conjunt Ministrils del Camí Ral, grup de quaranta músics que només interpreten els balls del Bestiari Històric de Barcelona amb motiu de la festa major de la ciutat, al so de gralles, tarotes, flabiols, sacs de gemecs, tubes i percussió. El Ball de Cavallets de Cercavila, nom amb que és conegut el segon ball, és un arranjament de Joan Gómez sobre una melodia catalana de ball pla i corrandà.

Amb motiu de l'Any dels Cavallets Cotoners, el dia 21 de setembre de 2013 es va estrenar el Ball del Toc d'Inici dels Cavallets Cotoners per a cobla d'onze músics a la plaça de sant Jaume dins de l'acte MercèDansa, amb harmonització de Joan Gómez, Director Musical de l'Esbart Català de Dansaires.

Els Cavallets Cotoners són coneguts i apreciats al carrer sobretot pel seu ball alegre, divertit i mogut, i també per ser, molts cops, els encarregats d'anar al davant dels seguicis, comitives obrint pas. Els nens i nenes són els més amants dels Cavallets Cotoners per ser les peces més petites i properes del Bestiari Històric i les que per la seva mobilitat se'ls acosten a saludar-los, i deixar-se tocar i acaronar.



Projecte L'Any dels Cavallets Cotoners

Activitats realitzades el llarg del projecte L'Any dels Cavallets Cotoners

Es ressenyen les activitats realitzades amb motiu de l'Any dels Cavallets Cotoners per ordre cronològic i indicant el tipus d'activitat i el segment de la població al que s'han adreçat.

- Participació a la Festa del Duca Federico a Urbino (Itàlia).
- Reedició de l'obra *Els Cavallets Cotoners de Barcelona : cavallets, cavallins i cotonines*
- Exposició *Cavallets ... endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona. Callavets, cavallins i cotonines a Catalunya*. Exposició fotogràfica dels cavallets de l'Esbart Català de Dansaires en el context dels grups de cavallets de Catalunya
- Publicació del quadern *Cavallets per pintar. Els Cavallets Cotoners de Barcelona*, adreçat als infants
- Publicació *Cavallets ..., endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona. Callavets, cavallins i cotonines a Catalunya*
- Participació al MercèDansa 2014
- Participació a la I Mostra de Bestiari de peu rodó a Salàs del Pallars
- Renovació i conservació de peces de vestuari: confecció d'armilles, arnesos, etc.
- Participació al documental etnogràfic *D'Àligues, Falcons i Cavallets. La Festa Major de Barcelona*
- Estrena i presentació de l'audiovisual *Els Balls dels Cavallets*
- Estrena i presentació del documental etnogràfic *D'Àligues, Falcons i Cavallets. La Festa Major de Barcelona*
- Exposició *Per Santa Eulàlia, tots a cavall!*
- Organització i participació a *Per Santa Eulàlia, tots a cavall!*
- Xerrada *Cavallets ..., endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona*
- Participació a *Faldilles amunt!* a Badalona
- Participació a l'exposició *Cavallets al món* de Cracòvia (Polònia)
- Participació al Festival Lajkonik de Cracòvia (Polònia)
- Participació a Tricentenari a Vilanova a Vilanova i La Geltrú

A més de les activitats d'aniversari, els Cavallets Cotoners han participat en els actes habituals a les Festes de la Mercè 2013: *Exposició del Seguici Popular, Seguici inaugural, Toc d'Inici, Seguici d'autoritats i Cavalcada de la Mercè*; a les Festes de Santa Eulàlia: *Seguici de Santa Eulàlia*; a la Diada de Corpus: *Exposició del Seguici Popular i Processó del Corpus*.



Coincidint amb *L'Any dels Cavallets Cotoners* s'han confeccionat i estrenat peces noves pels balladors i balladores dels cavallets amb un conjunt de setze armilles i setze parells de camalls de picarols.

Projecte L'Any dels Cavallets Cotoners

Activitats realitzades segons el calendari

ANY 2013

Juliol

Dimarts 2, 21 h.

ENREGISTRAMENT DEL DOCUMENTAL ETNOGRÀFIC TOC D'INICI. Realitzat pels professors del Màster en Antropologia visual de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

Agost

Divendres 16

FESTA DEL DUCA FEDERICO A URBINO.

- 18:30 h - MOSTRA: Balls dels Cavallets Cotoners. Lloc: Plaça del Duc (Urbino - Itàlia). Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners.
- 22:30 h - CERCAVILA: Cercavila dels Cavallets Cotoners. Lloc: carrers i places d'Urbino (Itàlia). Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cotoners.

Dissabte 17

FESTA DEL DUCA FEDERICO A URBINO.

- 18:30 h - MOSTRA: Balls dels Cavallets Cotoners. Lloc: Plaça del Duc (Urbino - Itàlia). Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners.
- 22:30 h - CERCAVILA: Cercavila dels Cavallets Cotoners. Lloc: carrers i places d'Urbino (Itàlia). Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cotoners.

Setembre

Dijous 5, 20 h.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ *Cavallets ... Endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona*. Exposició fotogràfica que inicia *L'Any dels Cavallets Cotoners* amb motiu dels vuitanta anys dels cavallets de l'Esbart Català de Dansaires i dels vint dels Cavallets Cotoners de Barcelona. L'exposició consta de quatre plafons en els que s'explica la imatgeria antropomòrfica, en forma humana, és a dir gegants, capgrossos i nans, i la imatgeria zoomòrfica, és a dir aquelles figures en forma de bèstia real i fantàstica, seguits de 27 fotografies dels cavallets de l'Esbart Català de Dansaires, des del dia de la seva estrena, el mes de gener de 1934 al Palau de la Música fins a les darreres activitats com a Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.



PRESENTACIONS 2013. Presentació de les publicacions Cavallets endavant! Els Cavallets Cotoners de Barcelona Cavallets, cavallins i cotonines a Catalunya., material bibliogràfic d'acompanyament a l'exposició. Consta de dos grans capítols, el primer dedicat als balls de cavallets, cavallins i cotonines de Catalunya i el segon als Cavallets Cotoners de Barcelona.

PRESENTACIONS 2013. *Cavallets per pintar. Els Cavallets Cotoners de Barcelona.* Quadern per pintar adreçat als infants, amb explicacions clares i breus sobre els Cavallets Cotoners de Barcelona i amb dibuixos per pintar amb les figures dels Cavallets, els músics i instruments de la Cobla de Tres Quartans del Cotoners, que habitualment els acompanyen, les peces de roba dels cavallets i dels balladors, i complementat amb recursos didàctics i d'entreteniment: mots encreuats, endevinalles i del Joc dels Cotoners, mena de joc de l'oca a partir dels Cotoners i els seus companys del Bestiari Històric barceloní.

Del 6 de setembre a 31 de desembre, de dimarts a dissabte de 10 a 13 i de 16 a 19h. i diumenges de 11 a 14 h.

EXPOSICIÓ Cavallets ... endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona. Exposició fotogràfica. Lloc: La Casa dels Entremesos. Sala d'Actes

Dissabte 14 a dimarts 24, de 10 a 20 h.

MERCÈ 2013. EXPOSICIÓ DEL BESTIARI HISTÒRIC DE BARCELONA, amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Palau de la Virreina.

Divendres 20, 19 h.

MERCÈ 2013. SEGUICI INAUGURAL. Amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Recorregut: Palau de la Virreina, Rambla, carrer de Ferran, plaça Sant Miquel fins a l'Ajuntament de Barcelona. Acompanyament musical: Ministrils del Camí Ral.

Divendres 20, 19'45 h.

MERCÈ 2013. TOC D'INICI. Amb el Ball dels Cavallets Cotoners de Barcelona i la resta de peces del Bestiari Històric. Lloc: plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: Ministrils del Camí Ral.

Dissabte 21, 11 h.

MERCÈ 2013. MERCÈDANSA, coordinat per l'Esbart Català de Dansaires, amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona i grups convidats. Estrena de l'harmonització per cobla del Ball de Cavallets Cotoners del Toc d'Inici de Joan Gómez. Lloc: Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: Cobla Sabadell. Director musical: Joan Gómez

Dissabte 21, 18:00 h.

MERCÈ 2013. CLOENDA DEL MERCÈDANSA, coordinat per l'Esbart Català de Dansaires, amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona i grups convidats. Interpretació de l'harmonització per cobla del Ball de Cavallets Cotoners del Toc d'Inici de Joan Gómez. Lloc: Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: Cobla Sabadell. Director musical: Joan Gómez



Dimarts 24, 11'30 h.

MERCÈ 2013. SEGUICI D'AUTORITATS, amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Plaça de la Mercè fins a plaça de sant Jaume. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners.

Dimarts 24, tarda 18 h.

MERCÈ 2013. CAVALCADA DE LA MERCÈ. Amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Recorregut: Parc de la Ciutadella, passeig del Born, carrer de la Princesa, carrer de Jaume I, plaça de sant Jaume. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners.

Octubre

Dimarts 15, 21 h.

ENREGISTRAMENT DEL DOCUMENTAL ETNOGRÀFIC TOC D'INICI. Realitzat pels professors del Màster en Antropologia visual de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

Dijous 24, 20 a 21 h.

XERRADA DELS DIJOURS. Els balls dels Cavallets Estrena de l'audiovisual *Els balls dels Cavallets* de Ramon Saumell. Amb la intervenció de la Sra. Montserrat Garrich i Ramon Saumell. Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Novembre

Diumenge 10, 12 h.

1a MOSTRA DE BESTIARI FESTIU DE PEU RODÓ DE SALÀS. Cercavila amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Recorregut: Plaça Major i carrers propers. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans dels Cavallets Cotoners.

Dissabte 16, 18 h.

BALLADA DEL SOCI 2013. FESTA DEL 105 ANIVERSARI. Amb la participació dels Cavallets Cotoners de Barcelona. Lloc: Espai Bonnemaison. Acompanyament musical: cobla Ciutat de Terrassa.

Dissabte 16, 18 h.

EXPOSICIÓ Cavallets ... endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona.. Lloc: Espai Bonnemaison.

ANY 2014

Gener

Diumenge 26, 12 h.

FESTES DE SANT ANTONI 2014. Amb la participació dels Cavallets petits portats per la Secció juvenil. Lloc: Ronda de Sant Antoni i voltants. Acompanyament musical: flabiol.



Febrer

Divendres 7 a dimecres 12

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. PER SANTA EULÀLIA, TOTS A CAVALL!.

Amb la participació dels Cavallets Cotoners i els seus convidats representant el conjunt de balls de cavallets de Catalunya: Ball de Cavallets moros i cristians de Tàrraga, Ball de Cavallets de Mataró, Ball de Cavallets de Sant Jordi de Manresa, Ball de Turcs i Cavallets de Tarragona. Lloc: Born CC

Dissabte 8, 19 h. i 21 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. PER SANTA EULÀLIA, TOTS A CAVALL!.

Amb la participació dels Cavallets Cotoners i els seus convidats representant el conjunt de balls de cavallets de Catalunya: Ball de Cavallets moros i cristians de Tàrraga, Ball de Cavallets de Mataró, Ball de Cavallets de Sant Jordi de Manresa, Ball de Turcs i Cavallets de Tarragona. Lloc: Born CC, plaça Comercial i voltants. Acompanyament musical: Cobla de Tres quartans dels Cavallets Cotoners, colla de flabiolaires de Mataró, Colla de músics dels Cavallets de Tàrraga

Diumenge 9, 11 h.

FESTES DE SANTA EULÀLIA 2014. SEGUICI DE SANTA EULÀLIA. Amb la participació dels Cavallets Cotoners i les colles de bastoners Infantil, Juvenil i Gran. Recorregut: Plaça Reial - Rambla - carrer de la Portaferrissa - carrer dels Boters - plaça Nova - carrer del Bisbe - Plaça de Sant Jaume. Acompanyament musical: flabiols i timbal, tenora i caixa.

Dijous 10, 20 h.

PASSI DEL DOCUMENTAL ETNOGRÀFIC Àligues, falcons i cavallets La Festa Major de Barcelona de Roger Canals (Universitat de Barcelona). Lloc: Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Abril

Dimecres 23, 16 h.

TALLERS DE DANSA A L'ESCOLA RAMON LLULL Cloenda dels cursos de 5è i 6è de primària, amb l'entrega als participants del Joc dels Cavallets dedicats especialment als alumnes de l'escola. Lloc: Escola Ramon Llull

Dimarts 15 a 31 de juliol

EXPOSICIÓ Cavallets al mon. Exposició que recull i documenta la presentació de manifestacions de cultura popular amb presència i imatgeria amb forma de cavall. Lloc: Museu d'Història de Cracòvia (Polònia)

Maig

Del dijous 2 al dimecres 28

EXPOSICIÓ Cavallets ... endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona.

Exposició fotogràfica i d'objectes dels Cavallets Cotoners. Lloc: La Violeta de Gràcia

Dimecres 14, vespre

CAVALLETS ... ENDAVANT!. Xerrada sobre els Cavallets Cotoners i els balls de cavallets, cavallins i cotonines de Catalunya. Lloc: La Violeta de Gràcia. Sala d'Actes



Juny

Diumenge 22, 19'30 h.

DIADA DEL CORPUS. PROCESSÓ DEL CORPUS. Amb la participació dels Cavallets Cotoners, Colla de Bastoners i Colla de Cercolets. Recorregut: de Pl. Sant Jaume a Av. de la Catedral, passant per diversos carrers del Barri Gòtic. Acompanyament musical : flabiols i tamborí, mitja cobla, tenora i caixa.

Dimecres 25, 18h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Cercavila dels Cavallets Cotoners. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Dimecres 25, 20h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Sopar etnogràfic i musical. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Dijous 26, 13h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Dinar de la cultura popular. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Dijous 26, 18h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Cercavila dels Cavallets Cotoners. Amb la participació dels Cavallets Cotoners. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Dijous 26, 18h.

FESTIVAL LAJKONIK DE CRACÒVIA (Polònia). Taller de portar i ballar cavallets. Acompanyament musical: Cobla de tres quartans del Cotoners. Lloc: Cracòvia

Agost

Diumenge 3, 18 h.

COMMEMORACIÓ DEL TRICENTENARI 1714-2014. Cercavila de commemoració amb la participació dels Cavallets Cotoners. Lloc: carrers i places i Vilanova i La Geltrú.

Publicacions

L'any dels Cavallets Cotoners ha deixat un llegat de materials referents sobre els balls de Cavallets de Catalunya i els Cavallets Cotoners de Barcelona que es relacionen a continuació.

- *Els Cavallets Cotoners de Barcelona : cavallets, cavallins i cotonines*
- *Cavallets per pintar. Els Cavallets Cotoners de Barcelona*, adreçat als infants
- *Cavallets ..., endavant!. Els Cavallets Cotoners de Barcelona. Callavets, cavallins i cotonines a Catalunya*



- *Joc dels Cavallets Cotoners*. Obsequi als alumnes de 5è i 6è de primària d l'Escola Ramon Llull de Barcelona participants dels Tallers de Dansa, amb motiu de la Diada de Sant Jordi.

Altres accions

L'any dels Cavallets Cotoners ha permès altres accions al voltant d'aquestes figures de la imatgeria popular festiva que es relacionen a continuació.

- *Harmonització del Ball de Cavallets Cotoners del Toc d'Inici*
- *Confecció d'insígnies amb la imatge dels Cavallets Cotoners actuals*
- *Distribució del Joc dels Cavallets*
- *D'Àligues, falcons i cavallets. La Festa major de Barcelona*

Administracions, entitats i particulars col·laboradors

L'Any dels Cavallets Cotoners ha estat possible gràcies a la col·laboració de les administracions, entitats i particulars amb l'Esbart Català de Dansaires que es detallen a continuació, cada un dels quals ha fet una aportació imprescindible per poder dur el projecte a terme:

- Agrupació. Cultural Folklorica de Manresa. Cavallets de Sant Jordi
- Agrupació de Balls Populars de Vilanova i La Geltrú
- Agrupació del Bestiari Festiu de Catalunya
- Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura de Barcelona
- Agrupació Folklorica de Mataró. Ball de cavallets de Mataró
- Ajuntament de Berga. Ball de Turcs i Cavallets
- Ajuntament de Salàs del Pallars
- Ajuntament d'Igualada. Ball de Cavallets
- Ajuntament d'Olot. Ball de Cavallins d'Olot
- Ajuntament d'Urbino (Itàlia)
- Ajuntament de Cracòvia (Polònia)
- Ajuntament de Sant Feliu de Pallerols, Ball de Cavallets, Gegants i Mulassa
- Amics dels Gegants del Pi
- Amics dels Gegants Lola i Ramon
- Antoni Herrera
- Associació de Festes de la Plaça Nova
- Associació Guixanet. Ball de moros i cristians de Tàrrrega



- Ball de Cavallets de Sitges
- Ball de Cotonines de Vilafranca
- Caixa d'estalvis i pensions de Barcelona
- Carrutxa de Reus
- Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella
- Dani Mosquera
- Daniel Marín
- Eloi Miralles
- Esbart Santa Tecla de Tarragona. Ball de turcs i cavallets
- Generalitat de Catalunya. Direcció general de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals
- Gustau Molas
- Joana Duch
- Jordi Oorbitg
- Josep Lluís Badal. Arxiu Badal
- La Caixa
- La Casa dels Entremesos
- La Factoria dels Anuncis
- La Violeta de Gràcia
- Manel Terron
- Museu Etnològic de Barcelona
- Museu Històric de Cracòvia (Polònia)
- Pep Herrero
- Ramon Saumell
- Roger Canals
- Sete Udina
- Toni Lucena
- Xavier Cordoní

Esbart Català de Dansaires
Barcelona, octubre 2014



BALLAR AL 1714. EL ROTLLETÓ. Projecte realitzat amb Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament

Les danses del 1714: el rotlletó





Aquests materials han estat preparats especialment per als alumnes de primària i secundària amb motiu del Dia Internacional de la Dansa, amb la col·laboració de:

l'IEA Oriol Martorell
l'EESA/CPD de l'Institut del Teatre
l'Institut del Teatre
l'Esbart Català de Dansaires

en ocasió de la celebració del Tricentenari 1714-2014.



Introducció

Us presentem el rotlletó, un ball rodó, forma de dansa més antiga i generalitzada arreu. El ball rodó a Catalunya es coneix amb nombroses variants del nom: ball rodon, rotlle, rotllet, rutllet, rotlletó i se'n coneixen un gran nombre de variants coreogràfiques. S'acompanya de lletra, de manera que pot ser ballada només amb l'acompanyament musical de la veu dels mateixos balladors i balladores.

Aquest dossier es complementa amb un vídeo on podeu veure com es balla el rotlletó, un àudio que podreu fer servir de base per ballar i les partitures per als diversos instruments del combo.

La tria de la dansa s'ha fet a partir de la imatge del plafó ceràmic de La xocolatada, que mostra diferents escenes festives protagonitzades per homes i dones, de classes adinerades i benestants de principis del s. XVIII, i ambientades en l'entorn natural d'un jardí o parc: l'àpat, la conversa, el passeig, el joc i la dansa.



La xocolatada. Plafó ceràmic català, principis del s. XVIII (fragment). Museu de Ceràmica de Barcelona

“La xocolatada és un plafó en forma de mitja lluna que representa un berenar en un jardí senyorial. En aquest berenar es prepara xocolata desfeta, un producte arribat de Mèxic, i se serveix en xicres. L'escena reflecteix el gust pels plaers i els luxes dels nobles i burgesos del segle XVIII.”

Informació procedent d'Edu3.cat a http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=21378

“És una festa, amb música, balls, sardanes i grans elegàncies, vestides a la moda, que es fa a partir d'un producte importat d'Amèrica: la xocolata. La xocolata americana és el signe d'un canvi històric: la vida pot ésser amable, Amèrica és un somni a l'abast, la natura, tan hostil, i tan propera, pot ésser un jardí.” Francesc Roca

Informació procedent d'Edu3.cat a <http://www.20minutos.es/carta/39119/0/1710/XOCOLATADA/>



La xocolatada es va crear, probablement, cap a l'any 1710 al taller de Llorenç Passoles, a Barcelona. L'obra es va col·locar a la finca del marquès de Castellvell, a Alella, però l'any 1888 va ser arrencada de la seva ubicació per exhibir-la a l'Exposició Universal de Barcelona. Actualment es conserva al Museu de Ceràmica de Barcelona.

L'escena de la dansa mostra quatre parelles mixtes ballant en formació de rotllana que sembla que gira cap a la dreta, en un clar gest de ballar un ball rodó o la part d'un ball desenvolupat en rotllana. Es pot apreciar clarament com van vestits, calçats i pentinats segons la moda de l'època. Les festes, el ball, el joc, les diversions i la música van ser els primers elements que es van veure afectats per la guerra i les seves conseqüències.



La xocolatada. Detall de la dansa

A tots els balls rodons, els balladors i balladores s'agafen tots de les mans per formar una rotllana, mirant tots amb la cara cap al centre de la rodona. Els balls coreogràficament més senzills acostumen a ser danses d'eliminació, és a dir aquelles en què a cada repetició una persona surt del ball o bé fa alguna cosa especial: posar-se enmig, girar-se d'esquena, etc. Molts balls rodons s'acompanyen amb una cançó senzilla que pot ajudar a aprendre la coreografia.



La majoria dels balls rodons tenen una part coreogràfica fixa en la qual els balladors i balladores van cap a la dreta, caminant o saltant, o cap a l'esquerra o bé una estona en cada direcció. En els balls rodons més elaborats, aquesta evolució, que és ballada normalment amb la primera frase musical, s'intercala amb una segona, i a vegades amb una tercera, en la qual els balladors fan alguna evolució: voltes de mans, voltes a la parella, avançar, etc. Quan els balls rodons ja són més difícils incorporen canvis de parella, cadenes de mans, serps i ziga-zagues.

En el plafó ceràmic La xocolatada, el ball rodó és acompanyat per quatre músics que toquen els instruments següents: violí, contrabaix, trompa i baixó.



La música

El rotlletó

(A)



(B)



(C)





La lletra

Frase musical A

*El ballet del rotlletó de punteta, de punteta,
el ballet del rotlletó de punteta i de taló.*

Frase musical B

*Deu pometes té el pomer
de deu, una, de deu, una,
deu pometes té el pomer
de deu, una en caigué.*

Frase musical C

*Si mireu el vent d'on ve,
veureu el pomer com dansa.
Si mireu el vent d'on ve,
veureu com dansa el pomer.*

Enllaç música i coreografia

Frases musicals:

A: 8 compassos
B: 8 compassos
C: 8 compassos

Punts de dansa:

Cam.: caminar
Salt.: saltar

Evolucions:

Primera evolució: dues voltes
Segona evolució: volta cap a la dreta-volta cap a l'esquerra
Tercera evolució: voltada o voltar la parella
Quarta evolució: estrella
Última evolució: dreta-esquerra-dreta



Descripció coreogràfica

La descripció coreogràfica està realitzada segons el sistema de descripció de dansa tradicional catalana de l'Església de Catalunya de Dansaires.

Els gràfics de la descripció coreogràfica es miren des del punt de vista frontal d'un espectador.

Les indicacions de direcció dreta i esquerra són sempre segons els balladors o balladores.

Posició inicial:

Tots els balladors per parelles, disposats en rotllana mirant-se tots amb la cara cap a dins del cercle, segons indica el gràfic 1.

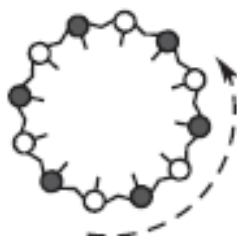


Gràfic 1

La coreografia de la frase musical A és sempre la mateixa.

Primera evolució: Dues voltes

A (1-8) Començant tots amb el peu dret, camineu en direcció cap a la dreta, segons indica el gràfic 2.
cam. Al compàs 8 quedeu de cara a la parella, segons indica el gràfic 3.



Gràfic 2



Gràfic 3



- B (1-8) cam. Agafats de la mà dreta amb la parella i amb la mà esquerra a la cintura, doneu dues voltes senceres, segons indica el gràfic 4.



Gràfic 4



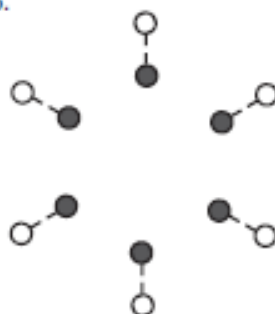
Gràfic 5

- C (1-8) salt. Ens deixem anar de la parella i continuant endavant, cadascú en la seva direcció, feu dues rotllanes concèntriques, balladors a dins i balladores a fora, segons indica el gràfic 5, per quedar al compàs 8 en una rotllana per parelles, tots agafats de les mans i mirant cara cap a dins, segons indica el gràfic 1.

Segona evolució: Volta cap a la dreta-volta cap a l'esquerra

- A (1-8) cam. Començant tots amb el peu dret, camineu en direcció cap a la dreta, segons indica el gràfic 2. Al compàs 8 quedeu de cara a la parella, segons indica el gràfic 3.

- B (1-4) cam. Agafats de la mà dreta amb la parella i amb la mà esquerra a la cintura, doneu una volta sencera i un quart de volta, per quedar els balladors a dins de la rotllana mirant enfora i les balladores a la part de fora de la rotllana mirant cara cap a dins, segons indica el gràfic 6.



Gràfic 6

- (5-8) cam. En aquesta posició, canvieu de mà per agafar-vos la mà esquerra amb la mà esquerra per fer una volta amb la parella, segons indica el gràfic 7.



Gràfic 7



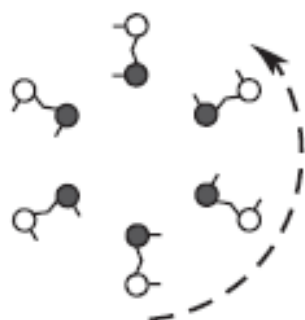
- C
(1-8)
salt. Ens deixem anar de la parella i continuant endavant, cadascú en la seva direcció, feu dues rotllanes concèntriques, balladors a dins i balladores a fora, segons indica el gràfic 8. Al comp. 8 feu una rotllana per parelles, tots agafats de mans i mirant cara cap a dins, segons indica el gràfic 1.



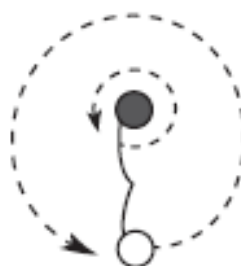
Gràfic 8

Tercera evolució: Voltada o voltar la parella

- A
(1-8)
cam. Començant tots amb el peu dret, camineu en direcció cap a la dreta, segons indica el gràfic 2. Al compàs 8 quedeu de cara a la parella, segons indica el gràfic 3.
- B
(1-8)
cam. Agafats de la mà dreta amb la parella i amb la mà esquerra a la cintura, doneu una volta sencera i un quart de volta, per quedar els balladors a dins de la rotllana mirant enfora i les balladores a la part de fora de la rotllana, segons indica el gràfic 8, per
- (5-8)
cam. canviar de mà les noies i agafar-se amb la parella amb la mà esquerra per avançar tots en una rotllana de parelles, segons indica el gràfic 9.
- C
(1-8)
salt. Sense deixar anar la parella, els balladors la fan voltar al seu voltant, segons indica el gràfic 10. Al compàs 8, queden tots en una rotllana, segons indica el gràfic 1.



Gràfic 9



Gràfic 10

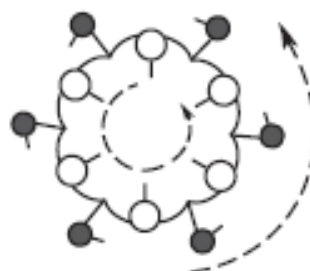


Quarta evolució: Estrella

- A
(1-8)
cam. Començant tots amb el peu dret, camineu en direcció cap a la dreta, segons indica el gràfic 2.
Al compàs 8 quedeu de cara a la parella, segons indica el gràfic 3.
- B
(1-4)
cam. Agafats de la mà dreta amb la parella i amb la mà esquerra a la cintura, doneu una volta sencera i un quart de volta, per quedar els balladors a dins de la rotllana mirant enfora i les balladores a la part de fora de la rotllana, segons indica el gràfic 7, per al
- (5-8)
cam. compàs 5 agafar-se amb la parella amb la mà esquerra perquè els nois facin voltar la parella, segons indica el gràfic 11 per quedar al compàs 8 segons indica en gràfic 12, amb les balladores agafades en una rotllana, cara cap a dins i les seves parelles, sense deixar-les anar de la mà esquerra, queden situades cara endavant, al cantó esquerra de la seva parella.



Gràfic 11

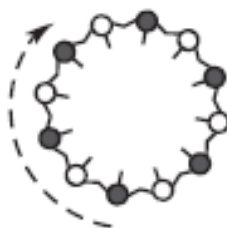


Gràfic 12

- C
(1-8)
salt. En la posició que indica el gràfic 12, les noies salten cap a la seva dreta i els nois cap endavant. Al compàs 8 queden tots en una rotllana segons indica el gràfic 1.

Última evolució: Dreta-esquerra-dreta

- A
(1-8)
salt. Començant tots amb el peu dret, salteu en direcció cap a la dreta, segons indica el gràfic 2.
Al compàs 8 quedeu cara cap a dins, tots amb peus junts.
- B
(1-8)
salt. Començant tots amb el peu esquerre, salteu en direcció cap a l'esquerra, segons indica el gràfic 13.
Al compàs 8 quedeu cara cap a dins, tots amb peus junts.



Gràfic 13

- C
(1-8)
salt. Començant tots amb el peu dret, salteu en direcció cap a la dreta, segons indica el gràfic 2.
Al compàs 8 quedeu cara cap a dins, tots en parelles, una darrera l'altra, per marxar.



Bibliografia i fonts per ampliar informació sobre la dansa, la música i el context de l'època

Bibliografia

DOMÈNEC, Joan de Déu. Xocolata cada dia. A taula amb el Baró de Maldà. Un estil de vida del segle XVIII. Barcelona: Edicions de la Magrana, 2004. Premi Sent Soví 2003.

Fes història, fes escola, vine al Born: quaderns de treball. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. El Born. Centre Cultural, 2014. <<http://elborncentrecultural.bcn.cat/sites/default/files/quadern%20visita%20expo%20permanent%20secundaria.pdf>>

GARCIA ESPUCHE, Albert. Barcelona 1700. Barcelona: Empúries, 2010. (Biblioteca universal Empúries, 239).

GARCIA ESPUCHE, Albert. Barcelona entre dues guerres: economia i vida quotidiana: 1652-1714. Vic: Eumo, 2005.

GARCIA ESPUCHE, Albert (coord.). Dansa i música: Barcelona 1700. Barcelona: Ajuntament de Barcelona: Institut de Cultura, DL 2009. ("La ciutat del Born. Barcelona 1700", 4)

GARCIA ESPUCHE, Albert (coord.). Festes i celebracions: Barcelona 1700. Barcelona: Ajuntament de Barcelona: Institut de Cultura, DL 2010. ("La ciutat del Born. Barcelona 1700", 4)

Història de la cultura catalana. Barcelona: Edicions 62, 1996. Volum III: El set-cents.
MARTÍNEZ DEL FRESNO, Beatriz. Coreografiar la historia europea: cuerpo, política, identidad y género en la danza. Oviedo: Universidad de Oviedo. Servicio de Publicaciones, 2011.

RIQUER I PERMANYER, Borja. Història política, societat i cultura dels Països Catalans. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995-2008. Volum 5: Desfeta política i embranzida econòmica: segle XVIII.

ROSALES-NIETO Y AZAÑÓN, Amalia. "Instrumentos musicales representados en la cerámica (siglos XVII y XVIII) que se expone en el Museo de Montjuich (Barcelona)". A: Anales de la historia del arte, núm. 4. Article de revista disponible a Internet a: <<http://revistas.ucm.es/index.php/ANHA/article/download/.../31919>>

TRIADÓ, Joan-Ramon. Història de l'art català. Barcelona: Edicions 62, 1984. Volum V: L'època del barroc: s. XVII-XVIII.

La xocolatada. Pinzellades d'art. Barcelona: TVC, 2007. Vídeo de 5 minuts, disponible en línia a: <http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=21378>



Fonts d'informació

Tricentenari BCN. [En línia]. <<http://tricentenari.bcn.cat/>>

1714-2014. [En línia]. <<http://tricentenari.gencat.cat/ca/index.html>>

Xarxa telemàtica educativa de Catalunya (XTEC). <<http://www.xtec.cat/web/centres/celebracions/2013/1714>>

Viquiprojecte Tricentenari. <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Viquiprojecte:Tricentenari>>

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. <<http://w110.bcn.cat/portall/site/ArxiuHistoric>>

Museu d'Història de Barcelona. <<http://www.museuhistoria.bcn.cat/?q=ca/node/514>>

Biblioteca de Catalunya. <http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=X&searcharg=1714&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13>

Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes. <<http://ccuc.cbuc.cat/>>

Biblioteca Nacional. <<http://www.bne.es/ca/Actividades/Tricentenario/>>

Esbart Català de Dansaires. <www.esbartcatala.org>



Realització del dossier:
Departament d'Ensenyament / Esbart Català de Dansaires
Documentació: Esbart Català de Dansaires. Arxiu de dansa tradicional catalana
Descripció coreogràfica: Montserrat Garrich

Realització dels materials audiovisuals:
VÍDEO
<http://youtu.be/tF89T90UfDQ>
Coordinació coreogràfica i musical: Esbart Català de Dansaires
Coordinació coreogràfica: Anna Bigas i Montserrat Garrich,
mestres de dansa de l'Esbart Català de Dansaires

Ballen
els alumnes de 3r i 4t curs de l'especialitat de dansa
de l'Institut Escola Artístic Oriol Martorell:
Bruna Alvarez, Pau Bernaus, Carmen Bienzobas, Izan Bolaño, Jan Bonhora,
Clàudia Garcia, Tim Gibert, Pau Gimeno, Rosa Gurí, Oliver Lardner, Manel Llopis,
Diana Mendez, Adrià Montero, Lara Muñoz, Daniel Natividad, Marc Parísé,
Lucía Palomo, Helena Parra, Laia Perez, Violeta Ramirez, Octavi Ribé, Danian Roig,
Joel Sans, Elia Serra, Gàdor Sicília i Tazia Tarrabelli

i els alumnes de 1r i 2n curs de l'Escola d'Ensenyaments Secundaris i Artístics /
Conservatori Professional de Dansa de l'Institut del Teatre:
Maria Arcas, Laia Cassamá, Joan Garcés, Alba Infante, Coque López i Ona Rovira

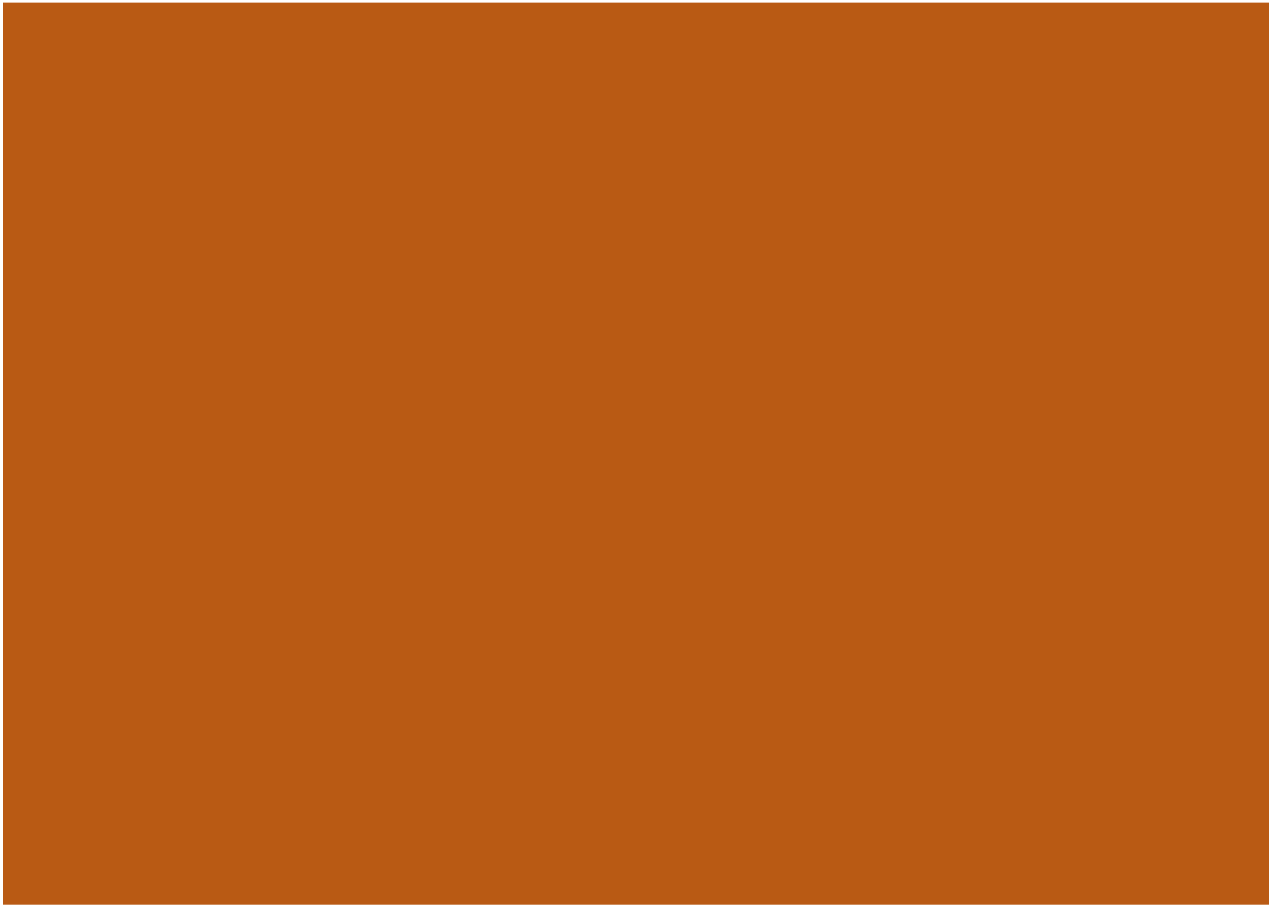
Coordinació de l'IEA Oriol Martorell: Jordi Pérez-Bravo
Professors de dansa de l'IEA Oriol Martorell: Laura Almenta i Jordi Pérez-Bravo
Coordinació de l'EESA/CPD i professora: Marina Escoda, Dept. de Dansa Espanyola
Pianista acompanyant: Nelsa Baró
Enregistrament i edició: Serveis d'audiovisuals de l'Institut del Teatre

AUDIO
Transcripció musical, instrumentació i coordinació musical:
Joan Gómez, director musical de l'Esbart Català de Dansaires
Coordinació musical de l'IEA Oriol Martorell: Eva Panyella
Música de Cambra de l'IEA Oriol Martorell: Heike Grafe

Interpreten
els alumnes de 5è i 6è de l'IEA Oriol Martorell:
Emma Ortega (violí 1r), Maria Luque (violí 2n), Miquel Álvarez (viola),
Isaura Guri (violoncel), Pol Forner (contrabaix), Azael Moreno (guitarra),
Roger Anton (flauta de bec) i Raimon Garcia (clavicèmbal)

Professors de música de l'IEA Oriol Martorell: Heike Grafe i Eva Panyella (violí),
Mario Bugliari (viola), Gaëtane Duynslaëger (violoncel), Oriol Martí Sans (contrabaix),
Jaime Basulto (guitarra), Jordi Arcos (flauta de bec) i Maria Gorina (clavicèmbal)

Coordinació general: Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial
del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya



Escola d'Ensenyament Secundari i Artístic Conservatori Professional de Dansa

Institut del Teatre  **Diputació
Barcelona**



**Diputació
Barcelona**

Institut del Teatre



Oriol Martorell
Centre d'Ensenyament de Primària, Secundària i Artística



ESBART CATALÀ DE DANSAIRES